

Вихователь-МЕТОДИСТ ДОШКІЛЬНОГО закладу

№2
ЛЮТИЙ
2019

ЩОМІСЯЧНИЙ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ
ЖУРНАЛ

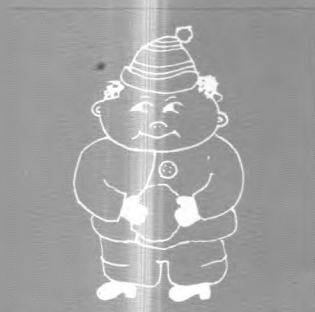
ЯК ЗАПОБІГТИ СТРЕСУ
ТА ПОДОЛАТИ ЙОГО

Дитина погано
поводиться:
як повідомити
батькам

Форми командної
взаємодії

Положення про конкурс
«Методична кухня:
оригінальні рецепти
від шефа»

 MCFR
Освіта

pedrada.com.ua

- Олена Половіна
41 **Розвиваємо творчий потенціал дітей під час прогулянки**
Головне у статті: естетичні властивості природи; способи розвинути творчі здібності на прогулянці

спілкуємося з батьками

- 46 **Щоб зима була в радість, або Як уберегти дитину від обмороження**
Буклет

скачайте
на emetodyst.mcfcr.ua

працюємо з вихователями

Алла Коваленко

- 48 **Квест у методичному кабінеті**
Перетворити методичний кабінет на квест-кімнату? Легко! Спонукати педагогів до самоосвіти можна творчо та граючи. Як вихователю-методисту організувати освітній квест та мотивувати педагогів досліджувати та створити з колективу справжню команду, дізнайтеся зі статті

формуємо розвивальне середовище

Оксана Вербська

- 52 **Інтерактивний куб, або Лайфхаки вихователю з формування у дітей навичок пожежної безпеки**
Кожного дня у вогні гинуть діти, тому тема пожежної безпеки важлива та актуальна. Які засоби застосувати, аби діти засвоїли правила пожежної безпеки? Читайте у статті про інтерактивну іграшку, яка дасть змогу урізноманітнити заняття з пожежної безпеки та розвинути в дітей почуття самозбереження

свята й цікаві події

- 58 **«Ігри» з вогнем. До Дня пожежної охорони**

Галина Джемула

- 60 **Будемо друзями вогню!**
Сценарій розваги для дітей старшого дошкільного віку до Дня пожежної охорони

скачайте:
розповідь Вогнегасника;
гра «Врятуй речі»
на emetodyst.mcfcr.ua

беремо участь у конкурсі

- 64 **Положення про конкурс «Методична кухня: оригінальні рецепти від шефа»**

Методичний кабінет — місце, де народжуються ідеї, вирує творчість, розробляють нові рецепти методичної роботи та освітньої роботи з дітьми. Це справжня «методична кухня», у якій вихователь-методист — шеф і мотиватор — шукає родзинки педагогічного досвіду, надихає педагогів, організовує творчу взаємодію, створює дивовижні методичні шедеври. Візьміть участь у професійному конкурсі від журналу «Вихователь-методист дошкільного закладу»

відповідаємо на запитання

Світлана Нерянова

- 67 **Запис про підтвердження кваліфікаційної категорії в атестаційному листі**
68 **Порядок присвоєння педагогічних звань учителю-логопеду**
68 **Право вихователя на підвищення кваліфікаційної категорії за результатами позачергової атестації**

Ольга Малишева

- 70 **Атестація у ЗДО: поширені запитання**

Відповіді на запитання тесту «Художньо-естетичний розвиток дітей», розміщеного в журналі «Вихователь-методист дошкільного закладу» № 1/2019 на с. 35-36:
1 — б; 2 — б; 3 — а; 4 — в; 5 — б; 6 — а; 7 — в.

ДОПОМАГАЄМО ВИХОВАТЕЛЮ-МЕТОДИСТУ

Головне у статті

- Естетичні властивості природи
- Способи розвинути творчі здібності на прогулянці

Олена Половіна,
доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, канд. пед. наук, доцент

Розвиваємо творчий потенціал дітей під час прогулянки

Краса — і тільки трішечки краси, душі нічого більше не потрібно.

Ліна Костенко

Природа має певні естетичні властивості — єдність різноманіття форм і звуків, світла й кольорів, пропорцій, симетрій тощо. Вони впливають на «увімкнення душі» — перший позитивний емоційний контакт, формують емоційну сферу та розвивають творчий потенціал дошкільників.

У чому універсальність природи

Саме природа є тим універсальним засобом, який дасть змогу дитині отримувати чуттєво-емоційний досвід та на його основі будувати гармонійні стосунки зі світом. Універсальність природи — у широкому діапазоні та складності чуттєвих вражень, які отримує дитина. Скажімо, різноманіття тактильних відчуттів базується на контрасті — тепло-холод, шершавість-гладкість, м'якість-твердість тощо.

З раннього віку дитина відчуває цей вплив, адже пізнає довкілля через сенсорні процеси, що забезпечують сприймання. **Пізнання довкілля** базується на механізмах ідентифікації та є єдиним процесом, що відбувається як науково-теоретичне та художньо-образне пізнання світу. І наукове, і художнє мислення мають спільну основу — чуттєве пізнання дійсності, коли цей процес відбувається у логічній та образній формах.

Одне із завдань естетичного розвитку — формувати вміння сприймати красу природного довкілля. Уміння концентруватися на красі природи, помічати найдрібніші деталі є основою розвитку образно-асоціативного типу мислення. Природа — зразок досконалості. Це колірний, звуковий, тактильний, кінестетичний, смаковий, ароматичний еталон.

Чим урізноманітнити прогулянку

Прогулянки на природі — ефективна форма організації художньо-образного пізнання світу, що відбувається у процесі емоційно забарвленого естетичного спілкування дорослого та дитини.

Обов'язкові складові прогулянки:

- *фізична активність дітей* — ігри інтенсивної, середньої, повільної рухливості, біг, ходьба, стрибки, повзання, метання тощо;
- *емоційно-естетична діяльність* — милування красою, слухання звуків природи, робота на ділянці дитячого садка тощо;
- *пізнавальна діяльність* — спостереження за явищами природи, тваринами, рослинами тощо;
- *екологічно-доцільна діяльність* — підготовування птахів, нагортання снігу під кущі, дерева тощо.

Аби розбудити почуття дітей, звертайте їхню увагу на найдрібніші деталі усіх об'єктів та явищ природи. Дитячі спостереження будь-яких проявів життя природи відіграють важливу роль і в розвитку мовлення, і в умінні малювати, знаходити, бачити та передавати іншим бачення прекрасного.

Якщо дошкільникам запропонувати обрати місце для гри, то **діти з творчим потенціалом** нададуть перевагу іграм на природі. Адже тут гра охоплює більше творчих та фантазійних елементів, а соціальний статус гравців визначають комунікативні уміння, винахідливість, здатність дивуватися. Якщо на ігровому майданчику обладнання більше, ніж природних куточків, або куточки природи взагалі відсутні, у дитячій спільноті ієрархія вибудовується **під впливом фізичних здібностей**.

Аби розвивати творчий потенціал кожної дитини під час прогулянки:

- створюйте емоційні ситуації — «чудесні дотики до глибини душі»;
- надавайте змогу безпосередньо спілкуватися з реальними об'єктами та явищами природи;
- навчайте сприймати природу завдяки образотворенню та творчій діяльності.

Як милуватися зимою та додавати кольори

Надавайте дитині можливість сприймати природне довкілля різними органами чуття — зоровими, слуховими, тактильними, кінестетичними, нюховими.

Чарівна рамка

Аби навчити дітей самостійно виокремлювати мальовничі куточки природи, бачити предмети в цікавих ракурсах, застосовуйте:

- метод «чарівної рамки»;
- ігровий прийом «розглядання з різних точок».

Підготуйте «чарівні рамки» завчасно. Виріжте їх із кольорового картону. Рамки можуть бути різними за розміром та геометричною формою — окружність, квадрат, прямокутник. Цей метод дасть змогу сконцентрувати увагу дітей на конкретних об'єктах та явищах природи, виокремлених «чарівною рамкою» з поміж інших, а також відчувати себе в ролі художника, який знайшов цікавий об'єкт і відтворив його.

Оберіть об'єкт для **милування**, наприклад березу. Зверніть увагу дітей на те, як сяє на сонці білий стовбур. Відтак розгляньте гілочки берези: вони витончені, піднімаються вгору, немов у радісному пориві вітають зимовий день.

Попросіть дітей розказати, що, на їхню думку, бачать берези в небі? Якого воно кольору: яскраво-синього чи сірого? Запропонуйте дітям виконати ігрове завдання — назвати якомога більше кольорів та відтінків неба.

Відзначте, як на тлі неба вирізняється своєю білизною береза: сяє, висвітлює простір навколо себе, прикрашає довкілля, поліпшує настрій.

Морозного дня прислухайтеся до хрускоту крижинок на гілках. Присядьте навпочіпки й погляньте на березу з цього ракурсу. Порівняйте враження від споглядання дерева стоячи та навприсядки. Попросіть дітей поміркувати, якими фарбами можна передати ніжність й водночас величну красу берези. Запропонуйте їм виконати емоційно-імітаційну вправу «Береза взимку засинає і бачить кольорові сни...».

Барви зими

На прогулянці взимку можна прикрасити дерева на території закладу **кольоровими крижинками**. Для цього заздалегідь підготуйте разом з дітьми кольорову воду — розведіть у воді харчові барвники. Доберіть різні формочки, покладіть у кожену петельку з міцної нитки так, щоб її частинка перебувала за межами формочки. Винесіть формочки на вулицю, залийте кольорову воду й залишіть на ніч. Під час прогулянки запропонуйте дітям дістати кольорові крижинки з формочок і прикрасити ними кущі та невисокі дерева. Відтак разом помилуйтеся блиском цих прикрас. Послухайте **«музику зими»**. Для цього нехай діти візьмуть дерев'яні палички й легенько постукають по крижинкам, створюючи «кришталевий» передзвін.

У сонячний день запропонуйте дітям **обвести тіні** дерев по контуру. Це можна зробити слідами ніг або паличкою чи лопаткою. Можна **створювати візерунки** на снігу за допомогою відбитків ніг, долонь, різних формочок тощо. Діти люблять падати у сніг, тож дозвольте їм зробити відбитки власного тіла на снігу.

Аби забезпечити таку розвагу, попередньо пересвідчіться, що під снігом немає сторонніх предметів і сніговий покрив має глибину не менше 25 см.

Уважно розгляньте, якими кольорами виблискує сніг під сонцем. Запропонуйте **розфарбувати сніг** — створити візерунки цівкою кольорової води. Для цього перед прогулянкою приготуйте з дітьми кольорові розчини харчових барвників.

У пластикові пляшки наберіть теплу воду й додайте в кожен харчовий барвник. Міцно закрутіть кришки й струсніть. Шилом зробіть у кришках отвори. Пляшки з кольоровою водою щільно закутайте та спакуйте у кошик. «Водяні пензлі» для малювання на снігу готові!

Які ігри розвинуть творчість на прогулянці

Сніг — чудовий матеріал для дослідження та ліплення. На прогулянці з нього можна ліпити, будувати. Діти можуть разом зліпити велику снігову скульптуру та розфарбувати її або кожна дитина ліпитиме свою маленьку. А сніжинки та крижинки можна досліджувати у різні способи.

Ліплення зі снігу

Пограйтеся з дітьми у **скульпторів**. Оголосіть, наприклад, конкурс скульптур зі снігу. Це можуть бути найрізноманітніші образи: сніговика, снігуроньки, снігової королеви, будь-якої тварини тощо. Не стримуйте фантазії дітей та не давайте готові варіанти образів. Надайте можливість виявити ініціативу й самостійно втілити творчий задум. Обов'язково спонукайте дітей пояснювати, що саме вони хотіли сказати своєю скульптурою.

Цікавою для дітей буде гра в **архітекторів**. Допоможіть дітям об'єднатися для гри, домовитися про творчий задум. Накресліть ескіз споруди, продумайте елементи декору. Спонукайте дітей знаходити способи реалізувати спільний задум. Допоможіть розподілити обов'язки — постачальники снігу, будівельники, декоратори тощо. Така гра може тривати не один день. Якщо погода сприяє, створіть снігове місто. По закінченню обов'язково сфотографуйте споруди, обіграйте їх у творчих іграх, а відтак організуйте фотовиставку для батьків.

Захопливим дійством може стати створення **снігового лабіринту**. Спочатку протопчіть різні ходи. Це своєрідна гра на орієнтування у просторі: зробіть п'ять кроків-топотушок уперед, сім вліво, шість направо тощо. Відтак виліпіть стіни лабіринту. Бажано, щоб вони сягали до середини зросту дитини. Така діяльність не лише буде розвагою для малят, а й розвиватиме окомір, відчуття простору, концентрацію уваги — навички, які формуються в образотворчій діяльності.

Природа в деталях

Візьміть на прогулянку лупу та запропонуйте дітям роздивитися сніжинки й відтворити їх, викладаючи паличками/крижинками/шишками такі самі візерунки. Доречним буде, якщо вихователь використає **художнє слово**.

Діти охоче гратимуть у **слідопитів**. Розпізнавання слідів — справа не лише цікава, а й корисна для дітей. Адже при цьому в них розвиваються спостережливість, мислення, увага. Розпочніть гру із запитань дітям: Хто залишив ці сліди? Кому вони належать: людині,

Вірш

Віхола

Неспокійна віхола
У село приїхала.
По дорозі посріблила
Звірам брови, птахам крила.
В двері стукає і в шибку
Срібним перстнем швидко-швидко:
— Відчиняйте двері, люди,
Танцювати з вами буду.

40

Петро Король

Сніжинки

У ялинки на гілках,
А в Маринки на руках
Пурхають сніжинки
В білих одешинках.
І великі, і дрібненькі
Тануть в пальчиках маленьких.

41

тварині, птахові чи ще комусь? Ці запитання обов'язково зацікавлять дітей, свідченням чого будуть їхні відповіді, іноді навіть фантастичні. Запропонуйте дітям перетворити будь-який слід на малюнок, домалювавши деталі гілочкою.

Після прогулянки обов'язково **«посмакуйте»** враження від краси природи. Вже у груповій кімнаті мотивуйте дітей виявляти емоції та враження від прогулянки. Підведіть їх до висновку, що будь-яка пора року прекрасна. Спонукайте передавати власні враження у малюнках, аби показати красу зими іншим. Діти люблять яскраві кольори, але й здатні відчувати красу напівтонів, пастельних кольорів. Запропонуйте дітям намалювати «Засмучену зиму» після прогулянки похмурого дня. А від прогулянки яскравого сонячного дня узагальніть враження в малюнках на тему «Усмішка зими».

Зимова прогулянка створює оптимальні умови для розкриття творчого потенціалу дітей. Тож організуйте безпосереднє спілкування з об'єктами та явищами природи, збуджуйте у дітей позитивні емоції, навчайте емоційно сприймати красу природи, милуватися нею й відтворювати враження через творчу діяльність. І діти здивують вас своїм неповторним баченням краси та творчими здібностями.